

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Верещагіна Ганна Валентинівна

К.е.н., доцент кафедри економіки, управління підприємствами та логістики

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

konfeconom2017@gmail.com

В умовах становлення і розвитку української економіки важливе значення має залучення інвестицій до України, перехід до більш якісного управління інвестиційною діяльністю, побудова ефективної регіональної політики, спрямованої на забезпечення високого рівня інвестиційно-інноваційної привабливості територій.

У зв'язку з необхідністю використання фінансових ресурсів актуальність проблеми оцінки і підвищення інвестиційно-інноваційної привабливості регіонів як характеристики, що дає змогу інвестору сформулювати уявлення про стан об'єкта вкладання коштів, забезпечує надійність майбутніх інвестицій та впевненість в отриманні очікуваних результатів від їх використання, постійно зростає.

Багато вітчизняних економістів таких як О. Амоша, Б. Буркинський, В. Захарченко, О. Кузьмін, В. Осипов, С. Харічков, С. Філіппова, Н. Чухрай та ін. у своїх наукових працях присвячують значну увагу проблемам регіонального розвитку та аспектам інвестиційного потенціалу регіонів [1-3].

Важливою складовою вивчення інвестиційно-інноваційної привабливості регіону є визначення основних факторів, що детермінують її рівень. В першу чергу доцільно проаналізувати, що розуміється під поняттям «інвестиційна привабливість регіону». В економічній літературі відсутнє єдине загальновизнане визначення даного поняття. Науковці по різному підходять до формулювання дефініції поняття «інвестиційна привабливість». У таблиці 1 наведено деякі з них.

Дефініції поняття «інвестиційна привабливість»

Автор	Визначення
Стеченко Д. М. [4]	надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції. Інвестиційна привабливість визначається комплексом різноманітних чинників, перелік і вплив яких можуть розрізнятися і змінюватися залежно як від складу інвесторів, що переслідують різні цілі, так і від виробничо-технічних особливостей виробництва, що інвестується
Петкова Л. О. [5]	сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях
Асаул А. М. [6]	інвестиційна привабливість регіону – становище регіону в той чи інший момент часу, тенденції його розвитку, що відображаються в інвестиційній активності
Семина Л. А. [7]	це система або поєднання різних об'єктивних ознак, засобів, можливостей, що обумовлюють в сукупності потенційний платоспроможний попит на інвестиції в даній країні, регіоні, галузі
Захожай В. Б. [8]	інвестиційна привабливість регіонів – це інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій ефективності здійснення в них інвестиційної діяльності

Численні визначення інвестиційної привабливості регіону, що зустрічаються в економічній літературі, виділяють наступні загальні ознаки: доцільність вкладання коштів; рівень задоволення вимог або інтересів інвестора; фінансово-майновий стан регіону та перспективи його розвитку; сукупність об'єктивних та суб'єктивних (зовнішніх та внутрішніх) умов.

Аналіз наявних науково-практичних методик щодо оцінювання інвестиційно-інноваційної привабливості регіонів дозволив визначити головні фактори та коло економіко-статистичних показників, що їх характеризують:

1) Показники, що характеризують загальноекономічний розвиток регіону. До таких показників можна віднести: обсяг валового регіонального продукту на душу населення, частка регіону у валовій доданій вартості країни, обсяг виробленої промислової продукції на душу населення, обсяг виробництва сільськогосподарської продукції на душу населення, кількість зайнятих економічною діяльністю, обсяг капітальних інвестицій на душу населення;

2) Показники, що характеризують розвиток ринкових відносин та комерційної інфраструктури регіону, а саме: частка компаній недержавних форм власності у загальній кількості виробничих підприємств регіону, кількість спільних компаній і фірм із зарубіжними партнерами, кількість банківських установ на території регіону, кількість страхових компаній на території регіону, кількість товарних бірж на території регіону;

3) Показники, що характеризують розвиток інвестиційно-інноваційної інфраструктури регіону. До таких показників можна віднести: виробництво енергетичних ресурсів на душу населення, кількість залізничних шляхів сполучення, щільність автомобільних шляхів з твердим покриттям, обсяг виконаних наукових і науково-технічних робіт, млн. грн., загальна сума витрат на фінансування інноваційної діяльності, млн. грн., кількість організації, які виконують наукові дослідження й розробки, кількість науковців, осіб, питома вага підприємств, що займалися інноваціями, питома вага підприємств, що впроваджували інновації. %, питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %, впроваджено нових технологічних процесів, процесів;

4) Показники, що визначають демографічна характеристика регіону, а саме: кількість населення, загальні коефіцієнти приросту (скорочення) населення, співвідношення міських і сільських жителів в регіоні;

5) Показники, що характеризують рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків, а саме: рівень економічної злочинності в розрахунку на 1000 жителів, частка підприємств зі шкідливими викидами, що перевищують гранично допустимі норми в загальній кількості промислових підприємств, частка незавершених будівельних об'єктів у загальній кількості розпочатих будівельних об'єктів за останні 3 роки.

Розвиток інвестиційної діяльності та покращення інвестиційно-інноваційної привабливості регіонів України є одним із пріоритетних напрямків розвитку економіки України впродовж наступних років. Але для реальної підтримки та реалізації поставлених задач необхідно створити на всіх рівнях

умови для ефективного інвестиційного проектування, поліпшення інвестиційного клімату, розширення інвестиційних ресурсів.

Перелік використаних джерел

1. Захарченко В.И. Кластерная форма территориально-производственной организации / В.И. Захарченко, В.Н. Осипов. – Ч. 1. [Экономические кластеры как новая форма организации производства в регионе]. – Одесса: «Фаворит», 2010. – 122 с.
2. Смоквіна Г.А. Політика інноваційно-інвестиційного розвитку регіону в умовах ринкових трансформацій: структурний підхід: Монографія // [Г.А. Смоквіна, С.В. Філіппова]; Одеський національний політехнічний університет. – Одеса: Букаєв В.В., 2008. – 74 с.
3. Кузьмін О.Є. Інвестиційна та інноваційна діяльність: монографія / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, Н.В. Тувакова, А.Я. Кузнєцова. – Львів : Вид-во ЛБІ НБУ, 2003. – 233 с.
4. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика : [навч. посіб.] ; 2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Вікар, 2002. – 374 с.
5. Петкова Л. Муніципальні інвестиції та кредити / Петкова Л., Проскурін В. – К.: [б.в.], 2006. – 158 с.
6. Асаул А. М. Систематизация факторов, характеризующих инвестиционную привлекательность регионов // Региональная экономика. – 2004. – № 2. – С. 53–62.
7. Семина Л. А. Инвестиционная привлекательность: теоретический аспект. [Электронный ресурс] / Л. А. Семина // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 14 (195). Экономика. Вып. 27. – С. 17–19. – Режим доступа : <http://www.lib.csu.ru/vch/195/002.pdf>.
8. Захожай В. Статистика інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / В. Захожай, М. Кіт // Персонал. – 2007. – № 8. – С. 10–17. – Режим доступа : <http://personal.in.ua/article.php?id=548>.